Leden van de Gemeenteraad van de
gemeente Alphen aan den Rijn

Stadhuisplein 1
Postbus 13
2400 AA Alphen aan den Rijn
Telefoon: 14 0172
E-mail: gemeente@alphenaandenrijn.nl
Website: www.alphenaandenrijn.nl

Zaaknummer
3787867

Datum
20 januari 2026

Contactpersoon
D.Sallami

Team Informatiebeheer

Onderwerp
Verbeterplan Informatie- en archiefbeheer 2026-2030

Geachte leden van de raad,

In de commissievergadering van 11 september 2025 is het Rekenkameronderzoek Archivering Alphen aan den Rijn besproken. In die vergadering heeft u de aanbevelingen uit het onderzoek omarmd en het college o.a. opdracht gegeven een verbeterplan op te stellen. Wij hebben daarbij toegezegd met een concreet verbeterplan bij u terug te komen. Met deze brief informeren wij u dat aan deze toezegging is voldaan.

Bijgevoegd treft u het Verbeterplan Informatie- en archiefbeheer 2026-2030 aan. In dit plan is de meerjarige aanpak uitgewerkt om het informatie- en archiefbeheer organisatiebreed op orde te brengen. Het verbeterplan vertaalt de bevindingen en aanbevelingen uit de Nota van Bevindingen - Rekenkameronderzoek Archivering Alphen aan den Rijn naar een meerjarig plan van aanpak.

De kern van het verbeterplan bestaat uit vier samenhangende pijlers:

- Bestuurlijke sturing en eigenaarschap in de lijn;
- Kaders, richtlijnen en beleid;
- Digitale basis versterken om o.a een pre- en e-depot te kunnen implementeren;
- Gerichte aanpak van het digitaliseren van het analoog archief.

Bij de richting en uitgangspunten is aangesloten bij landelijke en gemeentelijke ontwikkelingen rond ‘grip op informatie’, waaronder de VNG-lijn voor digitale informatiehuishouding. Daarmee beogen we niet alleen te voldoen aan de Archiefwet en de Wet open overheid, maar ook de kwaliteit van de dienstverlening, transparantie en bestuurlijke verantwoording te versterken.

Rol van de provincie en handhavingsinstrumenten

Tijdens de commissievergadering van 11 september 2025 hebben wij aangegeven terug te komen op de rol van de provincie en de handhavingsinstrumenten waarover zij beschikt. Vanuit de Wet Revitalisering Generiek Toezicht voert de provincie het interbestuurlijk toezicht uit over o.a. het informatie- en archiefbeheer bij de gemeenten. Daarbij gaat de provincie ervan uit dat het college in eerste instantie horizontale verantwoording aflegt aan de gemeenteraad. Wanneer een gemeente de taakuitvoering niet op orde heeft, zal de gemeente extra aandacht van de provincie krijgen om de situatie te verbeteren.

De provincie beschikt over een IBT-ladder om eventuele misstanden op te sporen en gezamenlijk op zoek te gaan naar oplossingen. Op termijn moet dan sprake zijn van een goede taakuitvoering door de gemeente. De IBT-ladder bestaat uit meerdere niveaus, waarbij het ingrijpen door de provincie wordt opgeschaald naarmate misstanden blijven voortbestaan. In principe bestaat de IBT-ladder uit de volgende niveaus:

Trede	Oordeel	Actie
1	Groen	De provincie beoordeelt de ontvangen informatie. Wanneer sprake is van een goede taakuitvoering is er geen reden tot ingrijpen.
2	Geel	Op basis van ambtelijk dialoog wordt beoordeeld of er sprake is van een tijdelijke achterstand in de taakuitvoering of van taakverwaarlozing.
3a	Oranje	Er vindt ambtelijk dialoog resulterend in een verbeterplan met daarbij met de toezichthouder afgestemde termijnen.
3b	Rood	Er vindt bestuurlijk dialoog plaats wanneer de ambtelijke dialoog niet heeft geresulteerd in een concreet verbeterplan.
4	Rood	De provincie stuurt een vooraankondiging van de geplande interventie (indeplaatsstelling) en geeft de gemeente de gelegenheid om binnen een gestelde termijn alsnog een concreet verbeterplan in te dienen.
5	Zwart	De provincie neemt een besluit tot indeplaatsstelling. Dit besluit kan zijn opgebouwd uit deelstappen met verschillende termijnen.
6	Zwart	De provincie gaat feitelijk over tot indeplaatsstelling.

Afstemming met provincie en regionale samenwerking

De teamleider Informatiebeheer staat nauw in contact met de provinciearchivaris (als interbestuurlijk toezichthouder) van de provincie Zuid-Holland. Op 3 september 2025 heeft een gesprek plaatsgevonden waarin de gemeente de actuele stand van het informatie- en archiefbeheer heeft gedeeld en is besproken welke verbeterstappen nodig zijn. De provincie blijft actief toezien op de daadwerkelijke realisatie van de toegezegde verbeteringen. Het oordeel van de toezichthouder blijft voorlopig op 'oranje' staan.

Op initiatief van de provinciearchivaris worden de contacten met regionale archiefdiensten aangeknoopt. Op 11 november 2025 heeft een delegatie van het team Informatiebeheer het regio-overleg van Erfgoed Leiden bijgewoond om kennis te maken met verschillende informatiebeheerders uit de omgeving.

Conform de aanbevelingen uit het Rekenkameronderzoek en de uitwerking in het verbeterplan wordt de monitoring en verantwoording richting uw raad aangescherpt. Vanaf 2026 wordt u halfjaarlijks geïnformeerd over de voortgang. Ook worden de tweejaarlijkse archiefinspecties hervat vanaf 2026, met actieve afstemming met de provinciale toezichthouder.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Alphen aan den Rijn,

de secretaris,	de burgemeester,
F. (Flora) van den Berg	F.D. (Erik) van Heijningen